

**Pensionskassen for
teknikum- og diplomingeniører**

**Supplerende/korrigerende information
til Årsrapporten 2017**

Indholdsfortegnelse

	Side
Ledelsens redegørelse	2
Ledelsespåtegning	3
Den uafhængige revisors erklæring	4
Femårsoversigt, Hoved- og Nøgletal	6
Resultat- og totalindkomstopgørelse	7
Balance	8
Egenkapitalopgørelse	9
Noter	10

Ledelsens redegørelse

Der er i juni 2018 i forbindelse med opgørelsen af hensættelserne identificeret en fejl i anvendelsen af dødelighedsparametrene for mænd i aldersgruppen 80-100 år ved opgørelsen af nutidsværdien af de forventede betalingsstrømme pr. 31. december 2017. Fejlen påvirker ikke medlemmernes ordninger, men har alene regnskabsmæssig effekt. En korrekt anvendelse af parametrene resulterer i en stigning i hensættelserne pr. 31. december 2017 på i alt 32,3 mio.kr.

Henset til beløbets størrelse og at der er tale om en objektiv fejl, anses fejlen som en væsentlig fejl iht. regnskabsbekendtgørelsens § 86, og berørte poster, herunder femårsoversigter, er korrigeret og er medtaget, som om fejlen ikke havde været der.

Pensionskassens ledelse har på denne baggrund valgt at offentliggøre supplerende/korrigerende information til årsrapporten for 2017.

Effekten for Garantiordningen udgør 31,7 mio.kr., og effekten for Seniorordningen udgør 0,6 mio.kr. Ændringen har ikke effekt for gruppeliv og Markedsrenteordningen. Ændringen har direkte effekt på årets resultat 2017 og påvirker således egenkapitalen direkte.

Fejlen har en afledt effekt på solvensdækningen pr 31. december 2017, som falder fra 263 pct. til 239 pct. som følge af, at solvenskapitalkravet stiger med 18,9 mio.kr. og kapitalgrundlaget falder med 32,3 mio.kr. Minimumskapitalkravet stiger endvidere fra 150,1 mio.kr. til 158,6 mio.kr.

Denne supplerende/korrigerende information viser ændringerne til den offentliggjorte årsrapport 2017, for så vidt angår pensionskassens hoved- og nøgletaloversigt, resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, samt relevante noter.

Ledelsespåtegning

Pensionskassens ledelse har identificeret fejl i opgørelsen af hensættelserne i årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2017 for Pensionskassen for teknikum- og diplomingeniører. Der henvises til uddybende beskrivelse i ledelsens redegørelse.

Pensionskassens ledelse har på denne baggrund valgt at offentliggøre supplerende/korrigerende information til årsrapporten for 2017.

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt nærværende supplerende/korrigerende information til årsrapporten for 2017.

Supplerende/korrigerende information aflægges i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed som omtalt i anvendt regnskabspraksis note 1.

København, den 24. januar 2019

Direktion

Karin Elbæk Nielsen

Bestyrelse

Lars Bytoft
(formand)

Lars Kehlet Nørskov
(næstformand)

Lisa Frost Sørensen

Finn Rosendal Larsen

Michael Herold

Peter Kjær Østergaard

Den uafhængige revisors erklæring om supplerende/korrigerende information til årsrapporten for 2017

Til medlemmerne af Pensionskassen for teknikum- og diplomingeniører

Konklusion

Vi har revideret den supplerende/korrigerende information til årsrapporten for 2017 for Pensionskassen for teknikum- og diplomingeniører (side 6-13). Den supplerende/korrigerende information er udarbejdet i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed som omtalt i anvendt regnskabspraksis note 1.

Det er vores opfattelse, at den supplerende/korrigerende information til årsrapporten for 2017 i al væsentlighed er udarbejdet i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed som omtalt i anvendt regnskabspraksis note 1.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i erklæringens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af den supplerende/korrigerende information". Vi er uafhængige af pensionskassen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for den supplerende/korrigerende information

Ledelsen har ansvaret for den supplerende/korrigerende information til årsrapporten for 2017 i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed som omtalt i anvendt regnskabspraksis note 1., og for sådan intern kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde den supplerende/korrigerende information uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af den supplerende/korrigerende information er ledelsen ansvarlig for at vurdere pensionskassens evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde den supplerende/korrigerende information på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere pensionskassen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af den supplerende/korrigerende information

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om den supplerende/korrigerende information som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisorerklæring med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af den supplerende/korrigerende information i sammenhæng med den oprindelige årsrapport.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i den supplerende/korrigerende information, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af pensionskassens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.

- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af den supplerende/korrigerende information på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl pensionskassens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisorerklæring gøre opmærksom på oplysninger herom i den supplerende/korrigerende information eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisorerklæring. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at pensionskassen ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af den supplerende/korrigerende information, herunder noteoplysningerne, samt om den supplerende/korrigerende information afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vores arbejde har ikke omfattet yderligere handlinger vedrørende årsrapporten for 2017, hvorpå vi har afgivet en revisionspåtegning uden forbehold, fremhævelser eller øvrige oplysninger den 13. marts 2018.

Nøgletallet solvensdækning

Ledelsen er ansvarlig for nøgletallet solvensdækning, der fremgår af hoved- og nøgletaloversigten på side 2 i den supplerende/korrigerende information.

Som anført i hoved- og nøgletaloversigten er nøgletallet solvensdækning undtaget fra kravet om revision. Vores konklusion om den supplerende/korrigerende information omfatter derfor ikke nøgletallet solvensdækning, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om dette nøgletal.

I tilknytning til vores revision af den supplerende/korrigerende information er det vores ansvar at overveje, om nøgletallet solvensdækning er væsentligt inkonsistent med den supplerende/korrigerende information eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Hvis vi på dette grundlag konkluderer, at der er væsentlig fejlinformation i nøgletallet solvensdækning, skal vi rapportere herom. Vi har intet at rapportere i den forbindelse.

København, den 24. januar 2019

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 96 35 56

Jens Ringbæk
statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne27735

Morten Jarlbo
statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne33247

Femårsoversigt - Hovedtal

Alle beløb er anført i mio. kr.	Korrigeret 2017	Oprindelig 2017	Forskel
Medlemsbidrag	379	379	0
Pensionsydelse	-798	-798	0
Investeringsafkast	915	915	0
Investeringsafkast efter pensionsafkastskat	779	779	0
Pensionsmæssige driftsomkostninger, i alt	-15	-15	0
Pensionsteknisk resultat	-142	-104	-38
Årets resultat før ændring af kollektivt bonuspotentiale og fortjenstmargen	-141	-108	-33
Årets resultat	-126	-94	-32
Hensættelser til pensionsaftaler og investeringskontrakter, i alt	15.850	15.818	32
Egenkapital, i alt	853	885	-32
Aktiver, i alt	17.036	17.036	0

Femårsoversigt - Nøgletal

	Korrigeret 2017	Oprindelig 2017	Forskel (procentpoint)
Afkastpct. relateret til gennemsnitsrenteprodukter	1,6%	1,6%	0%
Afkastpct. relateret til markedsrenteprodukter	7,3%	7,3%	0%
Risiko på afkast relateret til markedsrenteprodukter	3,75	3,75	0%
Omkostningsprocent af hensættelser	0,09%	0,09%	0%
Omkostninger pr. forsikret (kr.)*	1.035	1.035	0
Egenkapitalforrentning efter skat	-13,8%	-10,1%	-3,7%
Solvensdækning ** (urevideret)	239%	263%	-24%

*) Nøgletallet viser pensionskassens gennemsnitlige omkostninger pr. forsikret. Nøgletallet er ikke et udtryk for, hvad det enkelte medlem betaler af omkostninger, dette fremkommer af ÅOP/ÅOK, som medlemmerne kan se for 2017 på Min Pension.

**) Nøgletallet beregnes som størrelsen af kapitalgrundlaget målt i procent af solvenskapitalkravet. Solvensdækningen er fra og med 2016 beregnet i henhold til Solvens II-reglerne, som trådte i kraft primo 2016, og er derfor ikke sammenlignelig med tidligere år. Nøgletallet solvensdækning er undtaget fra kravet om revision, jævnfør bilag 9 til bekendtgørelse nr. 937 af 27. juli 2015 om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser, og er dermed ikke revideret.

Resultat- og totalindkomstopgørelse

Note	Korrigeret 2017	Oprindelig 2017	Forskel
Resultatopgørelse			
Medlemsbidrag	379.198	379.198	0
Afgivne forsikringspræmier	-323	-323	0
Medlemsbidrag f.e.r., i alt	378.875	378.875	0
Indtægter fra associerede virksomheder	21.677	21.677	0
Indtægter af investeringsejendomme	-20	-20	0
Renteindtægter og udbytter mv.	800.541	800.541	0
Kursreguleringer	126.090	126.090	0
Renteudgifter	179	179	0
Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed	-33.346	-33.346	0
Investeringsafkast før pensionsafkastskat	915.121	915.121	0
Pensionsafkastskat	-136.148	-136.148	0
Investeringsafkast efter pensionsafkastskat	778.973	778.973	0
Udbetalte pensionsydelse	-798.413	-798.413	0
Pensionsydelse f.e.r., i alt	-798.413	-798.413	0
Ændring i pensionshensættelse	-470.919	-438.579	-32.340
Ændring i pensionshensættelse f.e.r., i alt	-470.919	-438.579	-32.340
Administrationsomkostninger	-14.532	-14.532	0
Overført investeringsafkast	-15.866	-10.206	-5.660
PENSIONSTEKNISK RESULTAT	-141.882	-103.882	-38.000
Egenkapitalens investeringsafkast	2.771	2.771	0
RESULTAT FØR SKAT	-139.111	-101.111	-38.000
Pensionsafkastskat af egenkapitalens investeringsafkast	13.096	7.436	5.660
ÅRETS RESULTAT	-126.015	-93.675	-32.340
Fordeling af årets resultat			
Overført til overført overskud	-126.015	-93.675	-32.340
I alt	-126.015	-93.675	-32.340
Totalindkomstopgørelse			
Årets resultat	-126.015	-93.675	-32.340
Anden totalindkomst	0	0	0
ÅRETS TOTALINDKOMST	-126.015	-93.675	-32.340

Balance pr. 31. december

Note	Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.		Korrigeret 2017	Oprindelig 2017	Forskel
Aktiver					
	It-programmer		9.646	9.646	0
	IMMATERIELLE AKTIVER, I ALT		9.646	9.646	0
	Kapitalandele i associerede virksomheder		2.714	2.714	0
	Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder, i alt		2.714	2.714	0
	Kapitalandele		155.606	155.606	0
	Investeringsforeningsandele		71.844	71.844	0
	Obligationer		3.642.110	3.642.110	0
	Andre udlån		1.659	1.659	0
	Øvrige (afledte finansielle instrumenter)		144.510	144.510	0
	Andre finansielle investeringsaktiver, i alt		4.015.729	4.015.729	0
	INVESTERINGSAKTIVER, I ALT		4.018.443	4.018.443	0
	INVESTERINGSAKTIVER TILKNYTTET MARKEDSRENTEPRODUKTER		12.811.172	12.811.172	0
	Tilgodehavender hos medlemmer		8.927	8.927	0
	Andre tilgodehavender		3.546	3.546	0
	TILGODEHAVENDER, I ALT		12.473	12.473	0
	Tilgodehavende pensionsafkastskat		50.446	50.446	0
	Likvide beholdninger		40.690	40.690	0
	ANDRE AKTIVER, I ALT		91.136	91.136	0
	Tilgodehavende renter		37.348	37.348	0
	Andre periodeafgrænsningsposter		55.905	55.905	0
	PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER, I ALT		93.253	93.253	0
	AKTIVER, I ALT		17.036.123	17.036.123	0

Note	Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.		Korrigeret 2017	Oprindelig 2017	Forskel
Passiver					
	Overført overskud		852.527	884.867	-32.340
	EGENKAPITAL, I ALT		852.527	884.867	-32.340
9	Pensionshensættelser, gennemsnitsrente		3.178.188	3.146.501	31.687
10	Pensionshensættelser, markedrente (Markedsrente- og Seniorordning)		12.671.738	12.671.085	653
	HENSÆTTELSER TIL PENSIONSAFTALER, I ALT		15.849.926	15.817.586	32.340
	Gæld til medlemmer		412	412	0
	Gæld på afledte finansielle instrumenter		22.077	22.077	0
	Gæld til kreditinstitutter		149.890	149.890	0
	Skyldig pensionsafkastskat		158.113	158.113	0
	Anden gæld		3.178	3.178	0
	GÆLD, I ALT		333.670	333.670	0
	PASSIVER, I ALT		17.036.123	17.036.123	0

Egenkapitalopgørelse og fordeling af resultat

Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.	Korrigeret 2017	Oprindelig 2017	Forskel
Egenkapitalopgørelse			
Overført overskud 1. januar	978.542	978.542	0
Årets resultat	-126.015	-93.675	-32.340
EGENKAPITAL, I ALT	852.527	884.867	-32.340
Kapitalgrundlag			
Egenkapital	852.527	884.867	-32.340
Immaterielle aktiver	-9.646	-9.646	0
Kapitalgrundlag i solvensbalancen 31. december 2017	842.881	875.221	-32.340
Fordeling af resultat			
Realiseret resultat			
Årets resultat ifølge resultatopgørelsen	-126.015	-93.675	-32.340
Pensionsafkastskat	136.148	136.148	0
Forrentning af egenkapitalen	-2.771	-2.771	0
Resultat af forsikringer uden for kontribution	-96.010	-96.737	727
Årets tilskrevne bonus	3.461	3.461	0
Ændring i kollektivt bonuspotentiale	-14.315	-13.929	-386
Ekstraordinær kompensation til invalidepensionister	15.702	15.702	0
Tab overført til udlægskonti som følge af nye regnskabsprincipper pr. 1. januar 2016	-	-	0
Realiseret resultat før pensionsafkastskat	-83.800	-51.801	-31.999
Medlemmernes andel (før pensionsafkastskat)			
Medlemmernes andel af pensionsafkastskat	17.892	12.332	5.560
Årets tilskrevne bonus	3.461	3.461	0
Ændring i kollektivt bonuspotentiale	-14.315	-13.929	-386
	7.038	1.864	5.174
Egenkapitalens andel (før pensionsafkastskat)			
Risikoforrentning	3.183	3.183	0
Dækning af tab	-9.722	-9.722	0
Tab overført til udlægskonti som følge af nye regnskabsprincipper pr. 1. januar 2016	-84.299	-47.126	-37.173
	-90.838	-53.665	-37.173
Opspart til senere forrentning af egenkapitalen (skygge- og udlægskonti)			
Skyggekonti 1. januar	424.166	424.166	0
Eftergivet som følge af omvalg	-32.131	-32.131	0
Nedskrivning som følge af overgangsregel	-137.535	-137.535	0
Skyggekonti 31. december	254.500	254.500	0
Udlægskonti 1. januar	98.855	98.855	0
Eftergivet som følge af omvalg	-7.477	-7.477	0
Udlæg i perioden - korrigeret for risikoforrentning	84.299	47.126	37.173
Udlægskonti 31. december	175.677	138.504	37.173

Noter til regnskabet

Note 1. Anvendt regnskabspraksis

Supplerende/korrigerende information til årsrapporten for 2017 er aflagt i overensstemmelse med reglerne i lov om finansiel virksomhed samt finansilsynets bekendtgørelser om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser, med de tilpasninger som følger af, at der er tale om supplerende/korrigerende information.

Anvendt regnskabspraksis fremgår af årsrapporten for 2017 hvortil der henvises.

Supplerende/korrigerende information

Der er i juni 2018 i forbindelse med opgørelsen af hensættelserne identificeret en fejl i anvendelsen af dødelighedsparametrene for mænd i aldersgruppen 80-100 år ved opgørelsen af nutidsvær-

dien af de forventede betalingsstrømme pr. 31. december 2017. Fejlen påvirker ikke medlemmernes ordninger, men har alene regnskabsmæssig effekt. En korrekt anvendelse af parametrene resulterer i en stigning i hensættelserne pr. 31. december 2017 på i alt 32,3 mio.kr.

Henset til beløbets størrelse og at der er tale om en objektiv fejl, anses fejlen som en væsentlig fejl iht. regnskabsbekendtgørelsens § 86, og berørte poster, herunder femårsoversigter, er korrigeret og er medtaget, som om fejlen ikke havde været der.

Denne supplerende/korrigerende information viser ændringerne til den offentliggjorte årsrapport 2017, for så vidt angår pensionskassens hoved- og nøgletaloversigt, resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, samt relevante noter.

NOTER

Note	Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.	Korrigeret 2017	Oprindelig 2017	Forskel
9	Pensionshensættelser, gennemsnitsrente			
	Pensionshensættelser primo	3.394.974	3.394.974	0
	Fortjenstmargen primo	0	0	0
	Pensionsmæssige hensættelser primo	3.394.974	3.394.974	0
	Kollektivt bonuspotentiale primo	-20.831	-20.831	0
	Akkumuleret værdiregulering primo	-1.190.193	-1.190.193	0
	Retrospektive hensættelser primo	2.183.950	2.183.950	0
	Medlemsbidrag	36.766	36.766	0
	Rentetilskrivning (grundlagsrente og rentebonus)	76.859	76.859	0
	Pensionsydelse	-151.946	-151.946	0
	Omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus	-1.882	-1.882	0
	Risikogevinst/-tab efter tilskrivning af risikobonus	7.363	7.363	0
	Gruppelivspræmie	8.969	8.969	0
	Omvalg til Markedsrenteordning	-145.796	-145.796	0
	Andet	226	226	0
	Retrospektive hensættelser ultimo	2.014.509	2.014.509	0
	Akkumuleret værdiregulering ultimo	1.157.643	1.125.570	32.073
	Kollektivt bonuspotentiale ultimo	6.036	6.422	-386
	Pensionsmæssige hensættelser ultimo	3.178.188	3.146.501	31.687
	Fortjenstmargen ultimo	0	0	0
	Pensionshensættelser, gennemsnitsrente, i alt	3.178.188	3.146.501	31.687

NOTER

Note Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.

9 Pensionshensættelser, gennemsnitsrente (fortsat)

Fordeling af pensionshensættelser efter rentegrupper for de forsikringsbestande der er omfattet af bekendtgørelse om kontributionsprincippet ultimo 2017, KORRIGERET

	Garante- rede ydelse	Individuelt bonuspo- tentiale	Kollektivt bonuspo- tentiale	Risiko- margen	Fortjenst- margen	I alt
Rentegruppe 3,25%-4,25%	2.509.700	4.153	0	109.520	0	2.623.373
Rentegruppe 2,25%-3,25%	146.783	0	0	8.848	0	155.631
Rentegruppe 1,25%-2,25%	378.779	2.066	393	12.303	0	393.541
Risikogrupper	-	-	3.723	-	-	3.723
Omkostningsgrupper	-	-	1.920	-	-	1.920
I alt	3.035.262	6.219	6.036	130.671	0	3.178.188

Fordeling af pensionshensættelser efter rentegrupper for de forsikringsbestande der er omfattet af bekendtgørelse om kontributionsprincippet ultimo 2017, OPRINDELIG

	Garante- rede ydelse	Individuelt bonuspo- tentiale	Kollektivt bonuspo- tentiale	Risiko- margen	Fortjenst- margen	I alt
Rentegruppe 3,25%-4,25%	2.482.402	4.155	0	108.522	0	2.595.079
Rentegruppe 2,25%-3,25%	145.630	0	0	8.743	0	154.373
Rentegruppe 1,25%-2,25%	375.574	4.291	779	10.762	0	391.406
Risikogrupper	-	-	3.723	-	-	3.723
Omkostningsgrupper	-	-	1.920	-	-	1.920
I alt	3.003.606	8.446	6.422	128.027	0	3.146.501

Fordeling af pensionshensættelser efter rentegrupper for de forsikringsbestande der er omfattet af bekendtgørelse om kontributionsprincippet ultimo 2017, FORSKEL

	Garante- rede ydelse	Individuelt bonuspo- tentiale	Kollektivt bonuspo- tentiale	Risiko- margen	Fortjenst- margen	I alt
Rentegruppe 3,25%-4,25%	27.298	-2	0	998	0	28.294
Rentegruppe 2,25%-3,25%	1.153	0	0	105	0	1.258
Rentegruppe 1,25%-2,25%	3.205	-2.225	-386	1.541	0	2.135
Risikogrupper	-	-	0	-	-	0
Omkostningsgrupper	-	-	0	-	-	0
I alt	31.656	-2.227	-386	2.644	0	31.687

NOTER

Note Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.

9 Pensionshensættelser, gennemsnitsrente (fortsat)

Udlægskonti, skyggekonti, afkastprocent og bonusgrad opdelt på kontributionsgrupper ultimo 2017, KORRIGERET

	Udlægs- konti	Værdi af udlægs- konti	Skygge- konti	Værdi af skygge- konti	Afkast- procent	Bonusgrad
Rentegruppe 3,25%-4,25%	154.968	0	243.443	0	1,7%	0,3%
Rentegruppe 2,25%-3,25%	17.900	0	11.057	0	1,2%	0,0%
Rentegruppe 1,25%-2,25%	2.809	0	0	0	1,1%	0,7%
I alt	175.677	0	254.500	0	1,6%	0,3%

Forrentning af kundemidler efter omkostninger før skat, korrigeret **-3,6%**

Udlægskonti, skyggekonti, afkastprocent og bonusgrad opdelt på kontributionsgrupper ultimo 2017, OPRINDELIG

	Udlægs- konti	Værdi af udlægs- konti	Skygge- konti	Værdi af skygge- konti	Afkast- procent	Bonusgrad
Rentegruppe 3,25%-4,25%	121.793	0	243.443	0	1,7%	0,3%
Rentegruppe 2,25%-3,25%	16.423	0	11.057	0	1,2%	0,0%
Rentegruppe 1,25%-2,25%	288	0	0	0	1,1%	1,5%
I alt	138.504	0	254.500	0	1,6%	0,5%

Forrentning af kundemidler efter omkostninger før skat, oprindelig **-4,5%**

Udlægskonti, skyggekonti, afkastprocent og bonusgrad opdelt på kontributionsgrupper ultimo 2017, FORSKEL

	Udlægs- konti	Værdi af udlægs- konti	Skygge- konti	Værdi af skygge- konti	Afkast- procent	Bonusgrad
Rentegruppe 3,25%-4,25%	33.175	0	0	0	0,0%	0,0%
Rentegruppe 2,25%-3,25%	1.477	0	0	0	0,0%	0,0%
Rentegruppe 1,25%-2,25%	2.521	0	0	0	0,0%	-0,8%
I alt	37.173	0	0	0	0,0%	-0,2%

Forrentning af kundemidler efter omkostninger før skat, forskel i procentpoint **0,9%**

NOTER

Note	Alle beløb er anført i hele 1.000 kr.	Korrigeret 2017	Oprindelig 2017	Forskel
10	Pensionshensættelser, markedsrente			
	Pensionshensættelser primo	11.984.032	11.984.032	0
	Fortjenstmargen primo	0	0	0
	Pensionsmæssige hensættelser primo	11.984.032	11.984.032	0
	Kollektivt bonuspotentiale primo	0	0	0
	Akkumuleret værdiregulering primo	-2.370	-2.370	0
	Retrospektive hensættelser primo	11.981.662	11.981.662	0
	Medlemsbidrag	342.432	342.432	0
	Rentetilskrivning (grundlagsrente og rentebonus)	730.138	730.138	0
	Pensionsydelse	-646.466	-646.466	0
	Omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus	-10.534	-10.534	0
	Risikogevinst/-tab efter tilskrivning af risikobonus	33.530	33.530	0
	Gruppelivspræmie	-8.969	-8.969	0
	Betaling for garanti	-2.871	-2.871	0
	Omvalg fra garantiordning	145.796	145.796	0
	Omvalgsbonus efter PAL	88.635	88.635	0
	Ekstraordinær kompensation til invalidepensionister	15.702	15.702	0
	Andet	641	641	0
	Retrospektive hensættelser ultimo	12.669.696	12.669.696	0
	Akkumuleret værdiregulering ultimo	2.042	1.389	653
	Kollektivt bonuspotentiale ultimo	0	0	0
	Pensionsmæssige hensættelser primo	12.671.738	12.671.085	653
	Fortjenstmargen primo	0	0	0
	Pensionshensættelser, markedsrente, i alt	12.671.738	12.671.085	653
	Forrentning af kundemidler efter omkostninger før skat (forskel i procentpoint)	8,8%	8,8%	0,0%